

Danser med ulver: Møte om konsortieavtaler

"Danser med ulver" var tittelen ABM-U hadde gitt møtet de arrangerte om konsortieavtaler. Ulvene er her de store forleggerne vi forhandler med, og dansepartnerne er vi som forhandler frem og går med på avtalene. Forhåpentlig med alle tær i behold når dansen er over, men ulvene har store føtter. Innledere var Leikny Haga Indergård, Ove Sundby og Jan Seland fra ABM-Utvikling.

av Even Flood, førstebibliotekar

Leikny Haga Indergårds budskap var kort oppsummert: Målet med konsortieavtalene er å sikre bredest mulig inngang til mest mulig informasjon, sammen med Norsk digitalt bibliotek.

Ove Sundby snakket om det mest praktiske: "Hva har skjedd siden møtet på Edderkoppen i april i fjor? Hva skjer framover?"

I fjor introduserte ABM-U en ny modell for konsortieavtaler som baserer seg på følgende prinsipper:

- 1) Inngåtte avtaler reforhandles automatisk dersom det i utgangspunktet er bred oppslutning om dem.
- 2) Ressurser med et potensielt høyt volum deltakere (kvantitet) settes høyt på lista.
- 3) Ressurser som ønskes av flere kategorier bibliotek (definert som mindre fag- og forskningsbibliotek, universitetsbibliotek, høyskolebibliotek, folkebibliotek), prioriteres, settes høyere på listen.
- 4) ABM-utvikling kan prioritere visse ressurser på eget grunnlag dersom man mener disse har nasjonal interesse.
- 5) Ikke-selekterte ressurser må meldes inn på nytt neste år innen en gitt frist.
- 6) Det er ikke mulig å ta hensyn til ressurser som er meldt inn utenom de avtalte tidspunkt (jfr analogien med prosjektsøknader).

Samtidig ble året 2005/2006 proklamert som et forsøkssår for denne måten å organisere arbeidet med konsortieavtaler på i regi av ABM-utvikling. Avtaler som måtte reforhandles i år var med Atekst, Blackwell, Britannica, Byggdok, Elsevier, Idunn, Isi, Nature, Ovid og Springer og alle er reforhandlet. ABM-U har for øyeblikket totalt 26 løpende avtaler. I tillegg er det en lang ønskeliste over nye partnere som mange ønsker avtale med. Siden forhandlerne bare er mennesker med begrenset tid og deltakerne i konsortieavtalene bare har begrensede midler er det noen prinsipper som legges til grunn for videre forhandlinger. De vil prioritere ressurser lavt der det allerede er en agent som sitter med enerettighetene for Norge. Det er best å gå direkte til utgiver og ikke via en tredjepart, både fordi prisene nødvendigvis vil reflektere en eller annen form for kommisjon for agenten og fordi selve spillerommet for forhandlingene blir noe begrenset når det skal filtreres gjennom en agent.

Jan Seland hadde sin presentasjon som en spørrekonkurranse, man dannet små lag med sine naboer og skulle etter beste evne svare på spørsmål om hvor meget man visste om RBT og ABM-Us arbeid med konsortieavtaler. Den var en original måte å holde en presentasjon på, men hadde mange gode poenger som kom frem da de ble gjennomgått. Det klart letteste spørsmålet var: Betyr "Open Access" at tidsskriftene er gratis? (ja/nei). Begge svarene er riktige når gratis for hvem ikke er presisert. Det mest overraskende for meg var: Hvilke to avtaler er gratis for folkebibliotek? Svar: Springer og Web of Science (ISI). Jeg må følge bedre med, øyensynlig. Det vanskeligste, og det eneste hvor gruppen jeg var med på ikke fikk riktig var: Hvilket alternativ av følgende er riktig når det gjelder antall deltakere?

- a) Web of Science – 99 deltakere
- b) ATEKST – 25 deltakere
- c) Store norske leksikon – 142 deltakere
- d) Ordnett – 143 deltakere

Riktig var c. ATEKST hadde 45, Web of Science hadde 85 og Ordnett hadde 73.

Presentasjonsformen var instruktiv og meget populær, og det sier jeg ikke bare fordi jeg var på det seirende laget!

ABM-U har utgitt "Danser med ulver: Bibliotekene, utgiverne og de elektroniske kunnskapskildene", ABM skrift #24 som man kan få fra ABM-U og også er på veven,

http://www.abm-utvikling.no/publisert/ABM-skrift/2006/dansermedulver_web.pdf

Den er omfattende, på 77 sider, og er en delrapport i bibliotekutredningen 2006.

Oversikt over konsortieavtalene og ønskelistene for nye avtaler er på ABM-Us side over konsortieavtaler,

<http://www.abm-utvikling.no/prosjekter/Interne/Bibliotek/konsortieavtaler/index.html>

ABM-U har en postliste for konsortieavtaler og databaser hvor blant annet meldinger om testing av nye produkter legges ut, den har 650 deltakere. Man kan melde seg på den her:

<http://kunst.no/mailman/listinfo/databaser>.